

**Apollon Yhteiskoulun
opiskeluhoitosuunnitelma
2016**

Sisällys

1. Johdanto
2. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut
3. Apollon koulun opiskeluhoitoryhmä, yhteisöllinen opiskeluhoito ja eri toimintatavat
 - 3.1 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö
 - 3.2 Muuta oppilashuoltoa
4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen
5. Opiskeluhuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa
6. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Liitteet

1. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
2. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

1. Johdanto

Apollon Yhteiskoulun opiskeluhooltosuunnitelma perustuu 1.8.2014 voimaantulleeseen oppilas- ja opiskeluhooltolakiin. Opiskeluhooltosuunnitelmassa huomioidaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa esille tuodut keskeiset seikat.

Yksityisillä opetuksenjärjestäjillä on yhteinen opiskeluhoollon ohjausryhmä, jossa sovitaan opiskeluhooltotoiminnan keskeiset periaatteet sekä opiskeluhooltotoiminnan yleinen suunnittele, ohjaus ja arviointi. Ohjausryhmän erityinen tehtävä on arviointi. Koulukohtaiset opiskeluhooltoryhmät suunnittelevat, kehittävät ja toteuttavat koulukohtaista oppilashuoltoa. Opiskeluhooltoryhmän keskeinen tehtävä kietoutuu kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkasteluun ja sen pohjalta tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnitteluun. Opiskeluhooltosuunnitelman tarkoituksena on edistää opiskeluhoollon tarpeenmukaista kohdentamista sekä suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa.

Suunnitelma laaditaan yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa¹.

Apollon Yhteiskoulussa koulun henkilöstö, nuoret ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan:

- koulun henkilökunnalle järjestetään tilaisuus tutustua ja perehtyä koulun opiskeluhooltosuunnitelmaan

¹ Lastensuojelulaki 12 § 1 mom.

- koulumme keskeisille yhteistyötahoille tarjotaan mahdollisuus perehtyä laadittuun opiskeluhoitosuunnitelmaan
- opiskeluhoitosuunnitelmasta tiedotetaan koulun kotisivuilla ja keskeisissä alueellisissa yhteistyöfoorumeissa

2. Opiskeluhoillon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Apollon Yhteiskoulun yläkoulussa opiskelee n. 200 oppilasta ja lukiossa n. 200 opiskelijaa. Koulumme on alueen ainoa ylä- ja lukioasteen koulutusta tarjoava koulu. Apollon Yhteiskoulun yläkoulun oppilaista noin 25 % opiskelee painotetussa opetuksessa. Lisäksi yläkoulussa on luokkamutoista erityisopetusta. Apollon Yhteiskoulun lukio on yleislukio. Koulumme erityispiirteet ja opiskeluhoollolliset tarpeet kumpuavat monikulttuurisuudesta, tehostetun ja erityisen tuen tarpeesta.

Opiskeluhoillon palveluja on Apollon Yhteiskoulussa resursoitu seuraavasti:

- terveydenhoitajan palvelut kolme päivää viikossa
- koululääkärin palvelut 2 pv kuukaudessa
- psykologin palvelut kolme päivää viikossa
- kuraattorin palvelut viisi päivää viikossa

Terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi tekevät koulukohtaista työtä tarjoten palveluita koulun oppilaille ja opiskelijoille. Koulun työntekijä on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhoillon kuraattoriin, terveydenhoitajaan tai psykologiin silloin, kun hän toteaa opiskelijalla kyseisten palvelujen tarpeen. Yhteydenotto tehdään yhdessä oppilaan/opiskelijan kanssa. Samalla annetaan kuraattorille, terveydenhoitajalle tai psykologille tuen tarpeen arvioimiseen tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä oppilaan/opiskelijan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Oppilaalle/opiskelijalle palvelujen käyttö on aina vapaaehtoista. Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei oppilas/opiskelija sitä kiellä. Tässä yhteydessä otetaan huomioon asian laatu, oppilaan/opiskelijan etu, ikä ja kehitystaso. Yksilöllisen opiskeluhoitotyön lisäksi psykologi, kuraattori ja terveydenhoitaja osallistuvat moniammatilliseen yhteistyöhön koulussa sekä koulun yhteistyöverkostoissa. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö on osa kuraattorin, psykologin ja terveydenhoitajan työtä.

3. Apollon Yhteiskoulun opiskeluhoitoryhmä, yhteisöllinen opiskeluhoito ja eri toimintatavat

Opiskeluhoitoryhmässä huolehditaan koulun opiskeluhoillon suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmän työskentelyn pääpaino on uuden lain mukaisesti yhteisöllisessä opiskeluhoilossa. Yhteisöllisen opiskeluhoillon edistäminen kuuluu koulun koko henkilökunnalle. Yhteisöllinen opiskeluhoito on ennaltaehkäisevää kouluyhteisön hyvinvointia lisäävää toimintaa. Sillä pyritään edistämään kokonaishyvinvointia, viihtyvyyttä sekä aikaansaamaan osallisuutta ja sosiaalista vastuullisuutta. Apollon koulussa on hyvä opiskeluhoillon saatavuus. Tarvelähtöinen, joustava ja nopea reagointi luo hyvinvointia yhteisöön.

Opiskeluhoitoryhmä tukee opettajien työtä. Tarvittaessa ryhmä ehdottaa ryhmätason interventioita sekä osallistuu niiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Opiskeluhoitoryhmä pyrkii ylläpitämään keskustelua

opetusryhmien ja oppilaiden/opiskelijoiden hyvinvoinnista sekä on mukana käynnistämässä erilaisia prosesseja, jotka tähtäävät koulu yhteisön hyvinvointiin.

Yhteisöllisen opiskelu huollon toimintamuotoja ovat mm:

- luokkien työrauhainterventiot
- ohjattu välituntitoiminta
- KiVa-tunnit 7. luokille
- tukioppilas- ja tutortoiminta
- kokonaisvaltainen ryhmäyttäminen
- 8. luokkien ilmaisutaidon projekti
- oppilaille / opiskelijoille kohdenne t ut teemaryhmät
- eri koulujen välinen yhteistyö (lukioon valmentava työ, monikulttuurinen työ)
- ennaltaehkäisevä motivaatiota kartoittava työ lukion aloittavien opiskelijoiden kanssa
- Apollon tekee hyvää -toiminta (hyväntekeväisyyskampanjointi, esim. peittojen virkkaus keskosvauvojen avuksi)
- monimuotoinen yhteistyö vanhempien ja alueen toimijoiden kanssa
- yhteiset juhlat ja muut tilaisuudet

Opiskelu huoltoryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa kuussa. Ydinryhmään kuuluvat rehtori(t), erityisopettaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja ja oppilaanohjaaja/opinto-ohjaaja. Ryhmään voidaan tarvittaessa kutsua muita koulun henkilöstön edustajia. Kerran kuukaudessa kokoonnutaan koko koulu yhteisön opiskelu huollollisten ja hyvinvointia tukevien asioiden äärelle. Ryhmän keskustelua johtaa rehtori ja kokouksen asioista ja päätöksistä tiedotetaan säännöllisesti huoltajia ja koulun henkilökuntaa. Nämä tapaamiset ovat kaikille avoimia, mukana voi olla oppilaita/opiskelijoita, huoltajia, alueellisia yhteistyökumppaneita, opettajia ja henkilökuntaa. Alueen yhteistyöverkostoa kutsutaan erikseen yhteistyötapaamisiin kaksi kertaa vuodessa. Muissa opiskelu huoltoryhmän tapaamisissa käsitellään erikseen sopien mm. pedagogisia tai luokkatason asioita. Tapaamisia voidaan hyödyntää myös konsultatiivisina. Käsiteltävät aiheet nousevat opettajien, oppilaiden/opiskelijoiden, vanhempien ja opiskelu huoltoryhmän jäsenten esille nostamista kysymyksistä. Ryhmän kokouksessa sovitaan työnjaosta käsiteltävien asioiden suhteen.

Koulu tekee aktiivista yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa. Yhteistyömuodot rakentuvat niistä tarpeista, jotka nousevat esille alueellisissa yhteistyökeskusteluissa. Alueen yhteistyöverkostoa kutsutaan erikseen yhteistyötapaamisiin kaksi kertaa vuodessa. Koulun jokavuotiset ryhmäytykset toteutetaan yhteistyönä alueen toimijoiden kanssa.

3.1 Ohjaus ja nivelvaiheyhteistyö

Yläkoulussa oppilaanohjaus on tärkeä osa koulun moniammatillista opiskelu huoltotyötä. Oppilaanohjaaja osallistuu syrjäytymisen ehkäisyyn, auttaa ja kannustaa oman opintopolun löytämisessä ja osallistuu nivelvaiheyhteistyöhön koulun ja kodin välillä. Oppilaanohjaaja tuo opiskelu huoltoon ohjauksellisen näkökulman, on mukana tunnistamassa mahdollisia pudokkaita, seuraa osaltaan oppilaiden tilannetta ja nostaa tarvittaessa esiin huolen perusopetuksen päättötodistuksen saamisesta. Oppilaanohjaaja käy myös

ohjauskeskusteluja pienryhmissä ja henkilökohtaisesti. Tarvittaessa ohjauskeskusteluun otetaan mukaan muuta oppilashuoltohenkilökuntaa sekä oppilaan huoltajat.

Työelämään tutustumisen (TET) tavoitteena on mm. tutustuttaa nuori työelämän pelisääntöihin, harjaannuttaa häntä työn hakemisessa ja auttaa nuorta omassa uravalinnassaan. TET toteutetaan seitsemännellä luokalla yhden päivän mittaisena työskentelynä koulun keittiöllä. Kahdeksaluokkalaiset suorittavat harjoittelun viikon mittaisena jaksena koulun ulkopuolella ja yhdeksäsluokkalaiset harjoittelevat kaksi viikkoa.

Lukio-opiskelijan mahdollinen tuen tarve kartoitetaan opiskelun alkuvaiheessa aiempien oppilaitosten ja kodin välisellä yhteistyöllä ja opiskelijaa tuetaan löytämään itselleen soveltuvia opiskelumenetelmiä. Tuen tarpeen kartoittamisessa hyödynnetään pääkaupunkiseudun yhteistä opiskelutietolomaketta, jotka erityisopettaja tutkii järjestelmällisesti opiskelun alkuvaiheessa. Mikäli opiskelija ei ole täyttänyt lomaketta valmiiksi, häntä ohjataan täyttämään lomake opiskelupaikan vastaanottamisen yhteydessä.

Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä

- Apollon apulaisrehtori on mukana alakoulujen vanhempainillassa, jossa kerrotaan 6. Luokan huoltajille yläkouluun siirtymisestä.
- Apollon apulaisrehtori vierailee kaikissa oppilaaksiottoalueen kuudensissa luokissa.
- Marraskuussa Apollossa järjestetään yhteinen yläkouluilta 6. lk oppilaille ja vanhemmille
- Oppilaanohjaaja pitää yhden luokkatunnin kuudensille luokille yhdessä tukioppilaiden kanssa aiheena Yläkoulun käytänteet.
- Apollon erityisopettaja huolehtii alakoulujen oppilaiden tiedonsiirrosta käymällä alakoulujen erityisopettajan ja oppilaiden luokanopettajien kanssa tarpeelliset keskustelut.
- Apollon erityisopettajat seuraavat 6. luokkien oppitunteja kevään aikana.
- Huhtikuussa järjestetään kuudesluokkalaisille ja heidän huoltajilleen tutustumisilta Apollossa
- Syksyllä koulun alettua järjestetään pidempikestoista ryhmäyttämistä yhteistyökumppaneiden kanssa

Yläkoulusta toiselle asteelle

- Opinto-ohjaaja käy jokaisen 9. luokkalaisten oppilaan kanssa keskustelun jatko-opintoihin liittyen. Huoltajalle tarjotaan mahdollisuutta osallistua mukaan.
- 9. luokkalaisten huoltajille järjestetään kaksi vanhempainiltaa koskien jatko-opintovaihtoehtoja ja yhteishaun toteuttamista.
- Jälkiohjausta varten opinto-ohjaajat päivystävät kesäkuussa ja tarkistavat kaikkien oppilaiden haun toteutumisen ja tarvittaessa ottavat yhteyttä oppilaisiin.
- Alkusyksyn aikana opinto-ohjaajat tarkistavat, että kaikki oppilaat ovat aloittaneet toisen asteen opiskelun. Tarvittaessa opinto-ohjaajat ottavat yhteyttä etsivään nuorisotyöhön.
- Yhdeksäsluokkalaiset täyttävät keväällä tiedonsiirtokaavakkeet, jotka he toimittavat seuraavaan oppilaitokseensa. Kaavakkeen avulla välitetään oppilaan koulunkäyntiin liittyvää tietoa seuraavaan oppilaitokseen.
- Nivelopo-toimintaan osallistutaan aktiivisesti, mikäli sellaista on tarjolla.

3.2 Muuta opiskeluhuoltoa

Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastukset

Opiskelijoiden / oppilaiden terveyden edistämiseksi opiskelu ympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan määrätyin välein. Tarkastus tehdään eri toimijoiden yhteistyönä. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista seurataan.

Järjestyssäännöt

Koulun järjestyssäännöt on laadittu oppilaiden/opiskelijoiden, vanhempien, opettajien ja koulun muun henkilökunnan kanssa. Järjestyssäännöt ovat nähtävissä koulun verkkosivuilla ja koulutiedotteessa.

Poissaolojen seuraaminen

Luokanvalvoja/ryhmänohjaaja seuraa poissaoloja ja on yhteydessä huoltajiin sekä tarvittaessa kokoaa neuvottelun tilanteen kartoittamiseksi ja tuen suunnittelemiseksi. Opiskelu huollon työntekijät ovat tarvittaessa mukana oppilaan/opiskelijan tukemisessa yhteistyössä kodin kanssa. Poissaolojen taustaa kartoitetaan yhdessä ja oppilasta/opiskelijaa autetaan säännölliseen koulunkäyntiin erilaisin tukitoimin tai seuraamuksin.

Tapaturmien ehkäiseminen

Tapaturmien ehkäisyssä kiinnitetään huomiota opiskelu ympäristön turvallisuuteen.

Ensiaputilanteissa välittömän ensiavun antaminen kuuluu kaikille. Jatkohoito järjestyy joko terveysasemalla tai erikoissairaanhoidossa. Opiskelijan/oppilaan vanhempiin otetaan yhteyttä mahdollisimman pian.

Mikäli sairias nuori tarvitsee lääkärin tai terveydenhoitajan arviota tai hoitoa, hakeudutaan omalle terveysasemalla huoltajan kanssa. Pitkäaikaissairaana nuoren lääkityksestä huolehtii nuori itse, huoltaja tai terveydenhuoltohenkilöstö. Mahdollisista poikkeuksista lääkityksen hoitamisessa sovitaan rehtorin kanssa.

Kouluruokailu

Koulussamme toimii ruokalatoimikunta, jossa ovat jäseninä oppilaiden, henkilökunnan ja ruokailun järjestäjän edustajat. Oppilaat osallistuvat kouluruokailun suunnitteluun ja toteuttamiseen. Yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon henkilöstön kanssa sovitaan tukitoimista ja seurannasta oppilaan yksilöllisissä ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvissä tarpeissa. Koulu tiedottaa huoltajille kouluruokailun ja välipalan järjestämisestä.

Koulukuljetukset

Koulukuljetuksia ei varsinaisesti järjestetä. Kuitenkin yläkoulun oppivelvollisuusikäisellä on tapaturman sattuessa ja lääkärin niin määrätessä mahdollisuus taksikuljetukseen. Kuitit taksimatkoista on toimitettava koulun kansliaan.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Koululla on toimintamalli päihdeasioissa, jota päivitetään ajoittain hyödyntäen opiskelu huoltoryhmän osaamista. Koulutiedotteessa informoidaan koulun päihteettömyyden velvoitteesta. Kouluterveyskyselyssä kartoitetaan päihdeiden käyttöä ja ennaltaehkäisevää valistusta järjestetään jatkuvasti tarpeen mukaan.

Yhteistyö tehostetussa ja erityisessä tuessa sekä joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään moniammatillisesti yhteistyössä opiskelu huollon henkilöiden kanssa. Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä tehdään opiskelu huollon henkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja

kokonaistilanteesta. Tämän perusteella tehdään arvio erityisen tuen tarpeesta. Oppilaan tai huoltajan suostumusta ei tarvita yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen liittyviin käsittelyihin ja selvitysten laadintaan.

Opetusjärjestelyt eivät ole opiskeluhoitoa. Emme järjestä joustavaa perusopetusta tai sairaalaopetusta. Mutta jos nuori siirtyy näihin opetusmuotoihin, Apollon Yhteiskoulu on yhteistyössä mukana järjestävän tahon kanssa erityisesti nivelvaiheessa.

4. Yksilökohtaisen opiskeluhoitojärjestäminen

Yksilökohtaisella opiskeluhoitolla tarkoitetaan oppilaalle/opiskelijalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoitojärjestelyjä psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevaa monialaista opiskeluhoitojärjestelyä. Yksilökohtaisen opiskeluhoitojärjestelyn tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan/opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista.

Mikäli oppilaan tai opiskelijan oikeus opetukseen on tilapäisesti evätty (määräaikainen erottaminen), hänellä on kuitenkin oikeus käyttää koulun tarjoamia opiskeluhoitojärjestelyjä sekä edetä opiskelussaan.

Monialainen asiantuntijaryhmä

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen oppilaan / opiskelijan tueksi. Ryhmän kokoonpanon vastuuhenkilö. Asiantuntijaryhmän kokoamista varten pyydetään oppilaan/opiskelijan suostumus tai hänen ikänsä tai kehitystasonsa sitä edellyttäessä, huoltajan tai muun laillisen edustajan suostumus. Ryhmän kokoonpanosta ja työskentelyn aloittamisesta voidaan sopia suullisesti mutta ensimmäisessä kokouksessa on pyydetään suostumus kirjallisena. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan sovitusti kutsua myös koulun ulkopuolisia nuoren tukiverkoston toimijoita.

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisista laaditaan oppilas-/opiskelijahuoltokertomus. Oppilas-/opiskelijahuoltokertomuksia säilytetään koulun lukollisessa tilassa omassa erikseen nimetyssä kansiossa.

5. Opiskeluhoitojärjestelyn yhteistyön järjestäminen oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Opiskeluhoitojärjestelyä toteutetaan yhteistyössä oppilaiden/opiskelijoiden ja heidän huoltajien kanssa. Oppilaan/opiskelijan tilanteen hahmottaminen rakentuu yhteistyössä kuunnellen nuoren sekä vanhempien näkemyksiä tilanteesta. Tavoitteena on löytää yhteinen ymmärrys ja myönteinen suunta nuoren kehitykselle, kasvulle ja oppimiselle. Yhteistyö ja siitä syntyvä luottamus ovat asiakastyön ydintä.

Yhteisöllisissä asioissa yhteistyötä tehdään esimerkiksi koko opetusryhmän kanssa kuunnellen nuorten näkemyksiä ja luoden yhdessä tavoitteita kulloisenkin tilanteen eteenpäin viemiseksi. Kotien näkemykset yhteistyötason hyvinvoinnin edistämiseksi ovat koululle tärkeitä. Apollossa pyritään edistämään kodin ja

koulun vuoropuhelun avoimuutta. Oppilaat/opiskelijat sekä heidän huoltajat ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa koulun yhteisiä tapahtumia.

Opiskeluhoitosuunnitelman laadinnassa kuullaan oppilas- ja opiskelijakuntaa. Suunnitelman toteutumisen arviointi suoritetaan vuosittain lukuvuoden lopulla ja tällöin myös oppilas- ja opiskelijakuntien edustajat osallistuvat arviointiin. Toimintaa kehitetään ja jättevöitetään esiin tulleiden huomioiden perusteella. Opiskeluhoitosuunnitelma annetaan peruskoulun ja lukion oppilaskunnille sekä vanhempainyhdistykselle tiedoksi sekä tutustumista ja arviointia varten.

Koulun oppilas/opiskeluhoitotyöstä tiedotetaan koulun kotisivuilla, lukuvuositedotteiden avulla sekä koulun vanhempainiltojen yhteydessä. Koulun oppilashuoltohenkilökunta osallistuu asiantuntijoina vanhempainiltoihin. Apollon koulu käyttää Wilma-käyttöjärjestelmää opiskeluhoitotyön tukena. Wilmaa käytetään mm. poissaolojen kirjaamisiin, tiedon välittämiseen opiskeluhoitohenkilöstön välillä, tuen suunnitelmien kirjaamiseen ja kodin ja koulun väliseen viestintään.

6. Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Apollon Yhteiskoulun opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu kuvaten koulun opiskeluhoillon käytänteitä. Opiskeluhoitoryhmä seuraa toimintatapojen toimivuutta ja pyrkii kehittämään niitä.

Omavalvonnan lisäksi yksityiskoulujen yhteinen oppilas- ja opiskeluhoillon ohjausryhmä suunnittelee, arvioi ja kehittää yksityiskoulujen opiskeluhoitotyön linjauksia.